

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ
ALANI
ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI**

Ankara, 2011

ÖN SÖZ

Ülkemizde itfaiyecilik ve yangın güvenliği, yapısı itibarıyla bir güvenlik birimidir. Ana ve yan sanayileri ile birlikte ülke ekonomisine istihdam düzeyinde önemli katkılar sağlamaktadır.

Türkiye'de itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında öğretim programı hazırlanarak eğitime başlanması, sektörde yıllardır süregelen eğitim açığını giderecek önemli bir girişimdir.

Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü kapsamında İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman ve alan öğretmenleri, sektör temsilcileri ve meslek elemanları iş birliği ile hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	1
GİRİŞ	3
SEKTÖR	5
ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR	6
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ	9
PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	11
PROGRAMDA YER ALAN DERSLER	12
1. ORTAK DERSLER	12
2. ALAN/DAL DERSLERİ	12
ALAN ORTAK DERSLERİ	12
MESLEKİ GELİŞİM	12
TEKNİK ÇİZİMLER	13
İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU	13
İTFAİYECİLİĞE GİRİŞ	14
DAL DERSLERİ	14
İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ	15
YANGINA MÜDAHALE	15
ARAMA-KURTARMA	16
UÇAK KAZA-KIRIM	16
YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ	17
DOĞAL AFETLERE HAZIRLIK	17
DOKÜMANTASYON VE ARŞİVLEME	17
MESLEK HESAPLARI	18
3. SEÇMELİ DERSLER	18

GİRİŞ

İtfaiyecilik, özü itibarıyla bir güvenlik teşkilatı olmasına rağmen günümüzde hızla gelişen teknolojiyle birlikte ülkemizde ve dünyada bir sektör hâline gelmiştir. Sektördeki iş gücü ihtiyacı son yıllarda hızla artmış, Avrupa ve dünya normlarına göre de (her bin kişiye bir itfaiyeci) ülkemizde yaklaşık 40.000 itfaiyeciye ihtiyaç olduğu sektörle yapılan görüşmelerle tespit edilmiştir. Özellikle taşrada eğitilmiş ve yeter sayıda itfaiyeci olmaması, bu tespiti güçlendirmiştir.

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Programı; kamu, özel kurum ve kuruluşlar ile her türlü yapı, bina, tesis ve işletmelerin tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı aşamalarında, herhangi bir şekilde çıkan yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlayan, yangının öncesinde ve sonrasında alınacak tedbirler ile organizasyon, eğitim ve denetimini üstlenebilecek yetenekte "İtfaiyecilik ve yangın güvenliği teknisyeni" yetiştirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Öğretim programlarının ve modüllerin hazırlanmasının her aşamasında iş yaşamının iş gücüne dönük gereksinimlerinin tüm yönleriyle dikkate alınması amacıyla sektörel kuruluşlarla görüş alışverişi ve iş birliği gerçekleştirilmiştir.

Sektör taraması ve mesleki yeterliklerin belirlenmesi sırasında sektöre anket uygulanmıştır. Bu anketler sonucunda Türkiye genelinde itfaiyecilik ve yangın güvenliği sektörünün ihtiyaçları ve programdan beklentileri tespit edilmiştir. Bu ihtiyaçlar, program çalışmalarının temelini oluşturmuştur.

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Programı'nda;

1. İtfaiyecilik ve yangın güvenliği dalı yer almaktadır.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında;

- Türkiye İtfaiyeciler Birliği bünyesinde,
 - Ankara Büyükşehir İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü,
 - İstanbul Büyükşehir İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü,
 - İzmir Büyükşehir İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü,
 - Bursa Büyükşehir İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü,
 - Kocaeli Büyükşehir İtfaiye Daire Başkanlığı Eğitim Müdürlüğü,
- DHMİ bünyesinde,
 - Ankara Esenboğa Havaalanı ARFF Teşkilatı,
 - İstanbul Atatürk Havaalanı ARFF Teşkilatı,
 - İzmir Adnan Menderes Havaalanı ARFF Teşkilatı,
- Orman Genel Müdürlüğü İtfaiye Teşkilatı,
- Roketsan İtfaiye Teşkilatı,
- Tüpraş İtfaiye teşkilatı,
- Gebze Organize Sanayi İtfaiye Teşkilatı,
- Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve Sivil Savunma Koleji,
- GÜDAK (Gazi Üniversitesi Dağcılık Arama ve Kurtarma),
- Kocaeli Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Bölümü

ile iş birliği yapılmıştır. Bu kurum ve kuruluşların eğitim sorumluları ve çeşitli meslek elemanları ile iletişim kurulmuş ve katkıları sağlanmıştır. Böylelikle sektör

beklentileri programa yansıtılmıştır. Meslek elemanları ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterliklerin belirlenmesi için çeşitli araştırmalar yapılmış ve bu çalışmalar programa aktarılmıştır.

Bu doğrultuda itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında ulusal ve uluslararası düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeyde bireye yaşam boyu öğrenme ilkeleri doğrultusunda eğitim olanağı sağlayan program hazırlamak hedeflenmiştir.

Teknolojik gelişmelere paralel olarak sektörün beklentileri doğrultusunda geliştirilen İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Programı, gelişmelere göre sürekli güncellenmeye uygun bir yapıda tasarlanmıştır. Böylece tüm gelişme ve yenilikleri kısa sürede programa yansıtmak mümkün olabilecek, mezunlar kazandıkları mesleki yeterlikleri doğrultusunda istihdam edilebileceklerdir. Dolayısıyla İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Çerçeve Öğretim Programı'nın sektörün ve mesleki eğitim sisteminin gelişmesine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

SEKTÖR

Sektör, sanayi devrimi ve kentleşme ile birlikte ortaya çıkan yeni şartların yol açtığı büyük yangınların ortaya çıkardığı sonuçları en aza indirmek için yangın öncesi ve sonrasında gerekli iş ve işlemlerin yürütülmesi amacıyla oluşturulmuş organizasyonun birimleri, kurum ve kuruluşların bütünü olarak tanımlanmaktadır.

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanıyla ilişkili sektörel beklenti, bu çalışmalar için gereken altyapı organizasyonu ve eğitim-öğretim kurumlarının oluşturulması, bu amaca yönelik toplumsal yapılanmanın hayata geçirilmesidir. Sektör, itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında yangına ve doğal afetlere karşı hazırlıklar yapan; hazırlıkları denetleyen; binalarda, arazide ve taşıtlarda arama kurtarma yapabilen; kimyasal, biyolojik ve nükleer saldırılara karşı tedbir alabilen ve mesleki gelişmeleri takip ederek kendini geliştiren bireylere ihtiyaç duymaktadır.

ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR

SEKTÖR	İTFAYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ
ALAN	İTFAYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ
ALANIN TANIMI	İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır.
ALANIN AMACI	İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanı altında yer alan mesleklerde sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan mesleki yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.
DAL PROGRAMI, TANIMI VE AMACI	İTFAYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ Tanımı: Kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla her türlü yapı, bina, tesis ve işletmelerin tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı aşamalarında herhangi bir şekilde çıkan yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlayan, doğal afetlerde arama ve kurtarma yapan, yangın ve doğal afetler öncesinde ve sonrasında alınacak tedbirler ile organizasyon, eğitim ve denetimini üstlenebilme yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Amacı: İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında itfaiyecilik ve yangın güvenliği mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.
GİRİŞ KOŞULLARI	Öğrencilerin sağlık durumu, itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanı altında yer alan mesleklerin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olmalıdır.
İSTİHDAM ALANLARI	İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanından mezun olan öğrenciler, kazandıkları yeterlikler doğrultusunda; 1. Yerel yönetimler itfaiye birimlerinde, 2. Sivil savunma birimlerinde, 3. Havaalanları itfaiye birimlerinde, 4. Orman Genel Müdürlüğü itfaiye birimlerinde, 5. Rafineri ve kimyasal tesisler itfaiye birimlerinde, 6. Organize sanayi bölgeleri itfaiye birimlerinde, 7. Yangın güvenliği ekipmanları satışı yapan özel firmalarda, 8. Özel sektöre ait yangın güvenliği ve itfaiye birimlerinde vb. çalışabilirler.
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	1. Program, mesleki ve teknik eğitim alanında diplomaya götüren ortaöğretim kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim-öğretim kurumlarında uygulanmaktadır. 2. Programın uygulanabilmesi için itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanı standart donanımları ve mesleklerin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER	<ol style="list-style-type: none">1. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanacaklardan atamalarına esas olan alanlar ile mezun oldukları yükseköğretim programları ve aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgeye uygun olanlar görev almalıdır.2. Programın uygulanmasında gerektiğinde itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında sektör deneyimi olan usta öğretici, teknisyen ve meslek elemanlarından yararlanılabilir.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği'ne göre çeşitli ölçme araçları kullanılarak öğrencilerin değerlendirilmesi esastır. Buna göre;</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dersin altındaki modüllerin işlenişi sırasında kazandığı (bilgi, beceri ve tavırlar) yeterlikler, ölçme değerlendirme ölçütlerine göre değerlendirilir.2. Okulda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilerek öğrencilerin dersteki başarıları belirlenir.
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER	<p>Program; geniş tabanlı ve modüler yapıda düzenlendiğinden Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği çerçevesinde yatay ve dikey geçişlere olanak sağlar.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Alan/dalda sertifika, belge ve diplomaya götüren tüm programlar ve dallar arasında geçiş yapılabilir.2. Diploma almaya hak kazanan öğrenci, itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanının devamı niteliğindeki programların veya bu alana en yakın programların uygulandığı yüksek öğretim programlarına devam edebilir.
BELGELENDİRME	<ol style="list-style-type: none">1. Mezun olan öğrenciye alanda/dalda diploma verilir.2. Öğrencinin seçtiği dal ile ilgili aldığı tüm dersler ve modüller diploma ekinde belirtilir.3. Öğrenciye programdan ayrıldığında veya mezun olduğunda kazandığı yeterlikleri gösteren ve bir yaygın mesleki ve teknik eğitim programı ile aynı yeterlikleri kazanan kişilere eş değer belge verilir.4. Öğrencinin kazandığı mesleki yeterlikler sertifikaya yönelik belgelendirmelerde değerlendirilir.
EĞİTİM SÜRESİ	<ol style="list-style-type: none">1. Alan programının toplam eğitim süresi, 9. sınıftan sonra 3 öğretim yılı olarak planlanmıştır.2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, "İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Haftalık Ders Çizelgesi", dersler ve modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	<p>Modüler öğretime yönelik ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntem ve teknikleri uygulanır.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Öğretmenler, öğrenciye rehberlik eder.2. Öğrenciler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.3. Öğrencilerin aktif olması sağlanır.4. Öğrenciler araştırmaya yönlendirilir.5. Öğrenciler kendi kendilerini değerlendirebilir.6. Öğrenciye yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	<p>Öğrenciler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, itfaiyecilik ve yangın güvenliği sektöründe bulunan kurum, kuruluş, firmalar ve meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.</p>
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	<p>Programın sonunda seçtiği dala/mesleğe yönelik olarak öğrenci;</p> <ol style="list-style-type: none">1. Genel kültüre yönelik bilgi ve becerileri kazanacaktır.2. Ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikleri kazanacaktır.3. Alanın altında yer alan dallara ait temel yeterliklerine sahip olacaktır.4. Dalın/mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanacaktır.5. Dalın/mesleğin gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanacaktır.
EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	<ol style="list-style-type: none">1. Haftalık ders çizelgesinde yer alan dersler ve bu derslerin altındaki modüllerin içeriğindeki eğitim-öğretim uygulamaları yapılır.2. Kazandırılacak yeterliklerin özelliklerine göre sektör ile iş birliği yapılarak iş başında eğitim faaliyetleri gerçekleştirilir.3. Sektörde oluşan değişim ve gelişimlerin incelenebilmesi amacıyla gezi, gözlem ve inceleme çalışmaları yapılabilir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU MESLEK PROGRAMI
İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ ALANI
 (İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ DALI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	5	-	-
		FİZİK	2	2	-	-
		KİMYA	2	2	-	-
		BIYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	28	15	11
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
		TEKNİK ÇİZİMLER	-	3	-	-
		İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU	-	3	-	-
		İTFAİYECİLİĞE GİRİŞ (*)	-	8	-	-
	DAL DERSLERİ	İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ (*)	-	-	22	28
		YANGINA MÜDAHALE (*)				
		ARAMA-KURTARMA				
		UÇAK KAZA-KIRIM				
		YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ				
		MESLEK HESAPLARI				
DOĞAL AFETLERE HAZIRLIK						
	DOKÜMANTASYON VE ARŞİVLEME					
ALAN/DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	14	22	28
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI			3	1	7	4
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	1	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			39	44	44	44

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yılsonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ ALANI
(İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ DALI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	6	6	6
		FİZİK	2	2	4	4
		KİMYA	2	2	4	4
		BIYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	29	29	25
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
		TEKNİK ÇİZİMLER	-	3	-	-
		İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU	-	3	-	-
		İTFAİYECİLİĞE GİRİŞ (*)	-	8	-	-
	DAL DERSLERİ	YANGINA MÜDAHALE (*)	-	-	15	19
		ARAMA-KURTARMA(*)				
		UÇAK KAZA-KIRIM				
		YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ				
		MESLEK HESAPLARI				
		DOĞAL AFETLERE HAZIRLIK				
DOKÜMANTASYON VE ARŞİVLEME						
ALAN/DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	14	15	19
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI			3	2	2	1
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	1	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			39	46	46	46

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yılsonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Çerçeve öğretim programı ile öğrencilere, alan/dallar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra; öğrencinin yeniliğe, değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, eleştiriye açık ve mesleki yeterliklere sahip bireyler olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Program 4 yıl olarak tasarlanmıştır. Programın temel yapısı oluşturulurken 9. sınıfta ortak dersler, 10. sınıfta ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise ortak dersler, dallara özel derslerin okutulması planlanmıştır. Bu derslerin içerikleri belirlenirken ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikler, sektör araştırmaları ve mesleki yeterlikler dikkate alınmıştır.

Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler ağırlıklı olarak 10. ve 11. sınıfta verilmektedir. 12. sınıfta diplomaya götüren dala ait yeterlikleri içeren dersler yer almaktadır.

Öğrenci 10. sınıfta alanda eğitim-öğretime başlar. 10. sınıfın sonunda ise bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fiziki kapasitesi ile öğrencilerin mesleki yeterlikleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılır. Öğrencilerin alan ve dal seçimlerinde bölgesel istihdam olanakları dikkate alınır.

Alan ortak derslerine ait modüllerin tamamı aynen uygulanır. 11 ve 12. sınıflarda dalın seçmeli meslek dersleri ve modüllerin seçimi koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörde bulunan meslek elemanları ile iş birliği içinde; birbirine temel teşkil eden modüllerin öncelik sırası, okul koşulları, yerel ve bölgesel sektörün ihtiyaçları dikkate alınarak yapılır. Çerçeve öğretim programları, haftalık ders çizelgeleri, dersler ve modüllerin içerikleri ile ilgili bilgiler ders bilgi formları ve modül bilgi sayfalarında verilmiştir.

Her okul sektör beklentilerini, değişen koşulları ve mesleklerin gelişimini programa yansıtabilir. Gerektiğinde 11 ve 12. sınıfta zorunlu dal derslerinin dışındaki mesleğe özgü derslere ait modüller ve modül içerikleri değiştirilip geliştirilebilir. Bu değişiklikler, koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörden meslek elemanları ile iş birliği içinde yapılır. Yapılan değişiklikler, okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir ve bakanlıkça uygun bulunan değişiklikler uygulanır.

Haftalık ders çizelgelerinde; ortak dersler ve alan/dal dersleri belirtilmiştir. Alan/dal dersleri modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki her modülün içeriğini öğrencilere kazandırmak için tasarlanan toplam öğrenme süresi 40 saat olarak planlanmıştır. Bu süre; öğretmen rehberliğinde ve öğrencinin kendi kendine çalışacağı süreleri kapsamaktadır. Örneğin 40/32 olarak belirlenmiş bir modülün; 32 saati öğretmen rehberliğinde çalışılacak süreyi, kalan 8 saat ise öğrencinin kendi kendine bağımsız olarak çalışacağı süreyi göstermektedir.

Haftalık ders çizelgesinde haftalık ders saati belirlenmemiş derslerin sürelerinin belirlenmesinde; dersler altında yer alan modüllerin toplam süresi dikkate alınır.

PROGRAMDA YER ALAN DERSLER

1. ORTAK DERSLER

Talim ve Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu dersler, ders saatleri ve programlar uygulanır.

2. ALAN/DAL DERSLERİ

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında yer alan meslekler/dallar için temel bilgi ve becerileri kapsayan ders grubunu oluşturur. Alan ve dalların özelliklerine göre, öncelikle 10. ve 11. sınıflar olmak üzere, üç yıla yayılarak programa yerleştirilmiştir.

Alan/dal dersleri içinde (*) ile belirtilen dersler alan ve dalların zorunlu dersleridir. Bu dersler Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği'nin 33. maddesi uyarınca yıl sonu başarı ortalaması ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında yer alan dallar/meslekler için alınması zorunlu olan dersler tabloda verilmiştir.

BAŞARILMASI ZORUNLU DERSLER	
DAL	ANADOLU MESLEK LİSESİ
İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği	<ul style="list-style-type: none">➤ İtfaiyeciliğe Giriş➤ Yangına Müdahale➤ İşletmede Beceri Eğitimi

ALAN ORTAK DERSLERİ

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanının alan/dal ile ilgili ortak yeterlikleri ve mesleki yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan derslerdir.

MESLEKİ GELİŞİM

Öğrencinin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek; iyi ilişkiler kurabilme, öğrenmeyi öğrenme, bilgiye ulaşma, girişimcilik ve iş fikirleri üretme, işe uyum sağlama, kendini geliştirme ve problem çözme gibi bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye, meslek elemanlarının sahip olması gerekli ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Mesleki Gelişim Dersi;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 12.03.2014 tarih ve 12 sayılı kararı ile 2014-2015 Öğretim yılından itibaren 9. Sınıflarda uygulanacaktır.

- Söz konusu karar ile 2015-2016 öğretim yılına mahsus olmak üzere, Teknik Lise, Anadolu Teknik lisesi, Meslek Lisesi ve Anadolu Meslek Liselerinin (Anadolu Sağlık Meslek Liseleri Hariç) 11'inci sınıflarında alan ortak dersleri arasında haftada 2 ders saati süreli okutulacaktır.

- Bu derste; Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 04.09.2014 tarih ve 82 sayılı kararı ile de 2014-2015 yılından itibaren 02.06.2014 tarihli ve 51 sayılı kararıyla kabul edilen çerçeve öğretim programlarında yer alan Mesleki Gelişim Dersi Öğretim Programı uygulanacaktır.

Tüm alanlara ait Mesleki Gelişim Dersi Öğretim Programı, Ders Bilgi Formları ve kurul kararlarına megep.meb.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TEKNİK ÇİZİMLER

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında çizim teknikleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye norm yazı, çizgi çeşitleri ve temel geometrik çizimleri, iz düşüm çizimleri, cismin temel görünüşleri, taslak çizim ve dokümanlar, bilgisayarla çizime hazırlık yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Geometrik Çizimler	40/24	Geometrik çizimler yapmak
İz Düşüm Çizimleri	40/24	İz düşüm çizimleri yapmak
Basit Perspektifler ve Temel Görünüşleri	40/24	Basit parçaların perspektiflerini ve görünüşlerini çizmek
Taslak Çizim ve Dokümanlar	40/32	Taslak çizimleri incelemek
Bilgisayarla Çizime Hazırlık	40/32	Bilgisayarla çizime hazırlık yapmak

İTFAYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU

İtfaiyecilikte iş organizasyonu konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; işçi sağlığı ve güvenliği tedbirleri alma, ekipman ve sarf malzemesi temin etme, ekipmanın kontrol ve bakımını yapma, grubu hazır bulundurma, yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
İşçi Sağlığı ve Güvenliği Tedbirleri	40/16	İşçi sağlığı ve güvenliği tedbirleri almak
Ekipman ve Sarf Malzemesi	40/16	Ekipman ve sarf malzemesi temin etmek

Ekipman Kontrolü ve Bakımı-1	40/24	Ekipmanın kontrolünü ve bakımını yapmak
Ekipman Kontrolü ve Bakımı-2	40/16	Ekipmanın kontrolünü ve bakımını yapmak
Grup Hazırlığı	40/16	Grubu hazır bulundurmak

İTFAYECİLİĞE GİRİŞ

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında itfaiyecilik temel işlemlerinin verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; itfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında el ve güç aletleri, temel elektrik, temel kimya, ısı transferi, KBRN etkileri, ölçü alma, kroki çizme, boru işçiliği, yangın tesisatı yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
El ve Güç Aletleri	40/16	El ve güç aletlerini tanıyıp güvenli bir biçimde kullanmak
Temel Elektrik-1	40/24	Elektrik temel işlemlerini yapmak
Temel Elektrik-2	40/32	Elektrik temel işlemlerini yapmak
Temel Elektrik-3	40/16	Elektrik temel işlemlerini yapmak
Temel Kimya-1	40/16	Temel kimya işlemlerini yapmak
Temel Kimya-2	40/24	Temel kimya işlemlerini yapmak
Temel Kimya-3	40/24	Temel kimya işlemlerini yapmak
Isı Transferi	40/24	Isı transferi yapmak
Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer (KBRN) Etkiler	40/24	KBRN'nin etkilerini tespit etmek
Ölçü Alma	40/24	Ölçü almak
Kroki Çizme	40/32	Kroki çizmek
Boru İşçiliği	40/32	Boru işçiliğini yapmak
Yangın Tesisatı Kontrolü	40/24	Yangın tesisatını kontrol etmek

DAL DERSLERİ

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında yer alan dallara özel ve mesleği destekleyici yeterlikleri kazandıracak dal dersleri, ağırlıklı son sınıflarda yer alan, iş başında veya işletmelerde uygulanması öngörülen derslerdir.

“Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Çizelgesi”nden dalın özelliğine uygun dersler, okul türüne ve okutulacağı yıla göre seçilir. Dallarda diplomaya götürecek derslerin belirlenmesinde dalı destekleyici diğer derslerden de seçim yapılarak program oluşturulur.

Seçilen derslerin içeriği ise çevredeki meslek elemanlarının, okuldaki koordinatör öğretmenlerin ve alan öğretmenlerinin kararı ile bölgesel düzeyde mesleğin yeterliklerini ve sektörün ihtiyaçlarını karşılayan modüllerden seçilerek oluşturulur. Seçilen derslerin ders saatleri, derslerin altındaki modüllerin süresine ve içeriğine göre belirlenir.

Teknik liselerde, meslek liselerine oranla dört yıl boyunca daha fazla akademik yeterliklerin kazandırılmasından dolayı dal derslerindeki modüllerin seçiminde ve

uygulanmasında öğrencilerin bu akademik becerilerini kullanabileceği modüllere ve uygulamalara ağırlık verilebilir.

İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ

Her okul, işletmelerde beceri eğitimi dersinin içeriğini, ağırlıklı olarak dala ait modüller olmak üzere bölgesel özellikler dikkate alınarak sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden sektör temsilcileri, okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüllere ihtiyaç duyulması hâlinde yeni modül içerikleri hazırlanabilir. Hazırlanan yeni modül, İl İstihdam ve Meslek Eğitim Kurulu onayı ile uygulamaya konulur ve bir örneği okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir.

İşletmelerde Beceri Eğitimi Dersi Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılır. İşletmelerde beceri eğitimi yapılmayan okul türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda staj yaparlar.

YANGINA MÜDAHALE

Yangına müdahale konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; olay yerine intikal, tabya kurma, yangında ilerleme, araç operatörlüğü yapma, yanıcı maddeyi ortadan kaldırarak söndürme, yangını soğutma yaparak söndürme, yangını havayı keserek söndürme, özellik arz eden yangınları söndürme, KBRN saldırı, kaza ve yangınlarına müdahale yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Olay Yerine İntikal	40/32	Olay yerine intikal etmek
Tabya-1	40/24	Tabya kurmak
Tabya-2	40/24	Tabya kurmak
Yangında İlerleme	40/32	Yangında ilerlemek
Araç Operatörlüğü	40/32	Araç operatörlüğü yapmak
Yanıcı Maddeyi Ortadan Kaldırarak Söndürme	40/24	Yanıcı maddeyi ortadan kaldırarak söndürmek
Yangını Soğutma Yaparak Söndürme	40/32	Yangını soğutma yaparak söndürmek
Yangını Havayı Keserek Söndürme	40/32	Yangını havayı keserek söndürmek
Özellik Arz Eden Yangınları Söndürme-1	40/32	Özellik arz eden yangınları söndürmek
Özellik Arz Eden Yangınları Söndürme-2	40/32	Özellik arz eden yangınları söndürmek
Özellik Arz Eden Yangınları Söndürme-3	40/32	Özellik arz eden yangınları söndürmek
KBRN Saldırı, Kaza ve Yangınlarına Müdahale	40/32	KBRN saldırı, kaza ve yangınlarına müdahale etmek

ARAMA-KURTARMA

Arama-kurtarma konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; arama kurtarmaya hazırlık yapma, basit arama yapma, cihaz ile arama yapma, enkaz ve göçük altındaki canlıları kurtarma, su baskınında canlıları kurtarma, trafik kazalarında kurtarma yapma, yüksekten kurtarma yapma, asansörden kurtarma yapma, kuyudan kurtarma yapma, ilk yardım yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Arama Kurtarmaya Hazırlık	40/16	Arama kurtarmaya hazırlık yapmak
Basit Arama	40/24	Basit arama yapmak
Cihaz ile Arama	40/24	Cihaz ile arama yapmak
Enkaz ve Göçükten Kurtarma	40/16	Enkaz ve göçük altındaki canlıları kurtarmak
Su Baskınında Kurtarma	40/24	Su baskınında canlıları kurtarmak
Trafik Kazalarında Kurtarma-1	40/24	Trafik kazalarında kurtarma yapmak
Trafik Kazalarında Kurtarma-2	40/24	Trafik kazalarında kurtarma yapmak
Yüksekten Kurtarma-1	40/32	Yüksekten kurtarma yapmak
Yüksekten Kurtarma-2	40/32	Yüksekten kurtarma yapmak
Asansörden Kurtarma	40/32	Asansörden kurtarma yapmak
Kuyudan Kurtarma	40/32	Kuyudan kurtarma yapmak
İlk Yardım-1	40/32	İlk yardım yapmak
İlk Yardım-2	40/32	İlk yardım yapmak

UÇAK KAZA-KIRIM

Uçak kaza-kırım ve yangınları konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; acil durum haberleşmesi yapma ve alarm verme, uçak yangınına söndürme, uçak kazasında kurtarma yapma, iniş takımları açılmayan uçağa müdahale etme, hareket kabiliyetini kaybeden uçaklara müdahale etme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Haberleşme ve Alarm Sistemleri	40/16	Acil durum haberleşmesi yapmak ve alarm vermek
Uçak Yangını	40/32	Uçak yangınına söndürmek
Uçak Kazasında Kurtarma	40/24	Uçak kazasında kurtarma yapmak
İniş Takımları Açılmayan Uçağa Müdahale	40/24	İniş takımları açılmayan uçağa müdahale etmek
Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçaklara Müdahale-1	40/24	Hareket kabiliyetini kaybeden uçaklara müdahale etmek
Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçaklara Müdahale-2	40/32	Hareket kabiliyetini kaybeden uçaklara müdahale etmek

YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ

Yangın önleme tedbirleri konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; bina ve tesislerde yangın riskleri, bina ve tesislerde yangın güvenlik tedbirleri, risk önleyici tedbirler alma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Bina ve Tesis Yangın Riskleri	40/24	Bina ve tesis yangın risklerini belirlemek
Bina ve Tesis Yangın Güvenlik Tedbirleri	40/24	Bina ve tesis yangın güvenlik tedbirlerini kontrol etmek
Risk Önleyici Tedbirler	40/24	Risk önleyici tedbirleri almak

DOĞAL AFETLERE HAZIRLIK

Doğal afetlere hazırlık konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; doğal afet hareket planı, doğal afet seyyar kurtarma konteyneri hazırlama, doğal afet tatbikatı, depreme hazırlık yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Doğal Afet Hareket Planı	40/24	Doğal afet hareket planı yapmak
Doğal Afet Seyyar Kurtarma Konteyneri	40/32	Doğal afet seyyar kurtarma konteyneri hazırlamak
Doğal Afet Tatbikatı	40/16	Doğal afet tatbikatı yapmak
Deprem	40/32	Depreme hazırlık yapmak

DOKÜMANTASYON VE ARŞİVLEME

Dokümantasyon ve arşivleme konularının verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye; kent itfaiyesi dokümantasyonu ve arşivlemesi, yapılarda ruhsat işlemi, havaalanı itfaiyesi (ARFF) dokümantasyonu ve arşivlemesi yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Kent İtfaiyesi Dokümantasyonu	40/16	Kent itfaiyesi dokümantasyonu ve arşivlemesini yapmak
Yapılarda Ruhsat İşlemi	40/24	Yapılarda ruhsat işlemini yürütmek
Havaalanı İtfaiyesi (ARFF) Dokümantasyonu	40/32	Havaalanı itfaiyesi (ARFF) dokümantasyonu ve arşivlemesini yapmak

MESLEK HESAPLARI

İtfaiyecilik ve yangın güvenliği alanında meslek hesapları ile ilgili bilgilerin verildiği derstir.

Bu derste öğrenciye; matematiksel temel işlemleri; ondalık, kesirli, oran-orantı, trigonometri hesaplarını; üçgen ve ölçü birimlerinin hesaplarını; ölçek ve çevre hesaplarını; alan, hacim ve fiziksel hesapları yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Temel İşlemler	40/16	Temel işlemleri yapmak
Bağıntılar	40/16	Bağıntılar kullanmak
Ölçü ve Ölçekler	40/24	Ölçü ve ölçekler kullanmak
Geometrik Hesaplar	40/24	Geometrik hesaplar yapmak

3. SEÇMELİ DERSLER

Seçmeli dersler, Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları ve Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Dağıtım Çizelge ekinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda; seçmeli genel bilgi, alan/dal ya da diğer alan/dalların derslerinden seçilebilir.

Alınabilecek seçmeli dersler; sektör ihtiyaçları dikkate alınarak zümre öğretmenleri, koordinatör öğretmenler ve öğrenci talepleri doğrultusunda alanın ve dalların özelliklerine göre okul yönetimince belirlenir.

Seçmeli derslerin seçiminde, varsa o derse ait diğer programlar sıra takip eder ve önceden alınması gereken dersler göz önünde bulundurulur.

Seçmeli derslerin haftalık ders çizelgesinde belirtilen haftalık ders saati kadar alınması zorunludur.